

λοφροσύνη καταφέρνει: τὸ ἔτοίμα νὰ σιωπῇ κάπως τὴν Ἀλήθεια—τὴν κρυοπαναγίαν, τὴν πεισματάρειαν Ἰσιδα. Τάχα τ' ἀναρίθμητα ζῶα, μαμούνια, δέντρα, λουλούδια ποὺ καμώνονται μορφές καὶ χρώματα ἄλλων ζωντανῶν ἢ φυτῶν καὶ αὐτὰ μὲ τὸ φέμα δὲ ζοῦνε;

Μὰ τί νὰ σέ σκοτίζω μὲ τέτοιες ψυχολογίες, Σοζόγκα. Νά! γύρισε καὶ κοίτα πέρα μαζί μου. Στὴν ἄκρη τοῦ κάμπου τῆς Χαϊρωνείας βουναλιάζουν οἱ ξερόλοφοι μὲ τὴν ροδόξεστη, σταχτόγλυκη θωριά τους καὶ στὶς ρεματιές ἐπου βαθαίνου ἀεροδιάφανες σκιές θαρρεῖς πῶς βλέπεις τὴ ράχη θεῶς ἢ δρυάδας ποὺ γαλαζώνει στὴ μέση. Κι ἀριστερὰ ἡ Διάκουρα πυργώνει τὰ στερνάρενά της κορφοβούνια—ἔπος γλαυκομέτωπο, ἀθάνατη μάνα τῆς λύρας καὶ τῆς κλεφτουριάς, τοῦ τουφεκιοῦ καὶ τοῦ μαντείου καὶ τῆς ἀπολλώνειας βρύσης. Ἄκου τὸ τραγούδι της:

Τὶ ἔχουν καὶ κλαίνε τὰ βουνὰ καὶ στέκουν βουρλωμένα;
Δίχως χιονιὰ χιονίζονται, δίχως βροχὴ βροχιούνται
Κι ἀπ' τῶν κλεφτῶν τὰ κλάματα ποτάμι ροβολάει...

Ἰσως ἔρθῃ καιρὸς καὶ αὐτὴ ἡ παρὰφορη λατρεία μας γιὰ τὰ βουνὰ νὰ καταστήσῃ περιγέλοιου παιγνίδι καθὼς καὶ οἱ περιφημίες φεγγαράδες τοῦ Πήνου καὶ οἱ ἄρπες οἱ αἰολικὲς τῆς ρωμαντικῆς φιλολογίας. Μὰ νομίζω πῶς ἡ σημερινὴ μας βουνομανία βγαίνει ἀπὸ κάτι ἡρωϊκὸ καὶ λεύτερο καὶ μεγάλο. Κι ἄμα θαμάζω τὰ βουνὰ πάντα συλλογίζομαι τίς τιτάνειες προσπάθειες τῆς γῆς ποὺ χρειαστήκανε γιὰ νὰ γεννηθοῦνε καὶ γιὰ νὰ διαστοῦνε πάνω τους τέτοια πεταλουδένια καὶ ἀγερόγραμμα χρώματα. Τὸ ἴδιο συλλογίζομαι καὶ ἄμα διαβάζω καλοσκάλιστο ποίημα γιατί μ' ἀρέσει νὰ μαντεύω μέσα στὴν ὠρισύνη του τίς ἀπελπισιές καὶ τοὺς θυμούς καὶ τίς ὁρμές τίς μεγαλόψυχες ποὺ σύγκλυσε ὁ τεχνίτης γιὰ ν' ἀποστραγγίσῃ τῆς ὁμορφίης «τὸ ἄμβροτον αἷμα».

Μακρὺ θὰ τὸ βρίσκῃς, Σοζόγκα, τὸ γράμμα μου. Μὰ συμπάθησέ με γιατί στὴν Ἑλλάδα καὶ ἐγὼ ὁ λιγομίλητος παθαίνω κάποτε ἀπὸ θέρμη πολυλογίας.

Ἀθήνα, 6 τοῦ Σποριά 1905.

Μ' ἀγάπη πάντα,
ΕΡΜΟΝΑΣ

δαζε. Μὰ μιὰ ἐμπορικὴ ἔχταχτη ἐπιχείρηση τοῦ πατέρα του κείνο τὸ καλοκαίρι τοῦ στέργει τὰ οικονομικά μέσα. Σκέφτηκε μιὰ. Ὡς τόσο γιατρός δὲ θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ. Ἦταν δειλός. Κι' ὄχι τόσο ποῦ ἦταν δειλός. Οἱ πόθοι του τὸν καλοῦσαν ἄλλου. Δὲν ὑποχωροῦσαν οἱ τέτιες σκέψεις. Τώρα θὰ πήγαινε στὸ Πραχτικὸ Λύκειο ἕνα χρόνο γιὰ τὸ Πολυτεχνεῖο. Ἀμα τέλειωνε θὰ μπορούσεν ἔπειτα νὰ σπουδάξῃ στὴν Εὐρώπῃ ἡλεκτρολογία γιὰ δυὸ ἴσως χρόνια. Κ' οἱ περιστάσεις ἴσως θὰ ἦταν καλλίτερες. Τ' ἀποφάσισε. Σὲ λίγο καιρὸ ἔφρουε γιὰ τὴν Ἀθήνα. Ἐξάφνα ἔφρουε καὶ ὁ Λεμονάρας. Ἐτυχε στὸ λιμάνι καὶ ὁ Γιῶργος. Λίγο τοῦ φάνηκε σὰ νὰ εὐχαριστήθη καὶ ποῦ θὰ ἔφρουε. Γιὰτὶ; δὲν τ' ἔξερε. Πάλι τοῦ κακοφάνηκε ποῦ τοῦ ἦρθε αὐτὴ ἡ ἰδέα. Τὸν χαιρετήσαν ὁ Κώστας σὰν ἀδερφός. Τὸς θυμοῦνταν αὐτὸν καὶ ἕνα ἀδερφὸ τοῦ ἄλλον ἀπὸ μικροὺς πρὶν φύγουν. Ψηλοὶ καὶ οἱ δυὸ σὰν κυπαρίσσια. Μὲ τὸν ἐρχομὸ του εἶχαν ξανανοιώσει οἱ θύμησές του. Ἰσως πάλι θὰ ἔβδυναν, θὰ ξεχνιῶνταν. Θὰ πήγαινε ἐκεῖ ἀπάνου ποῦχε περάσει ξενιτεὶα τόσα χρόνια. Θὰ ξεχνιῶνταν καὶ τὸνομά τους ἴσως ἀπ' τὸ χωριό.

Χαιρετήσε ἀπ' τὴν βάρκα μὲ τὸ μαντήλι. Σιμά του ὁ σκύλλος του ἔβγαίνει τὸ κεφάλι πάνω ἀπ' τὴν βάρκα. Στὴ μπάνα ἡ μάνα του. Τοῦ φώναξε ὦρα

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10.—Γιὰ τὸ ἔξωτε-
ρικὸ φρ. χρ. 10
20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στὰ κδόσκια τῆς Πλατείας Συνταγματος, Ὁμόνοιας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν Σταθμοῦ Τροχιόδρομου (Ὁφθαλμιατρεῖο), Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδηρόδρομου (Ὁμόνοια), στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια) στὸ βιβλιοπωλεῖο «Ἐστίας» Γ. Κολάρου.

Στὸν Πειραιά: Καπνοπωλεῖο Γ. Σπρού, ὁδ. Βουδουλίνης Δρ. 1, σιμά στὴν Τροῦμπα.

Ἡ συντρομὴ πλερώνεται μπροστὰ καὶ εἶναι ἐνός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΜΑΤΑ

ΑΓΙΑ

καὶ πατριωτικὰ δσα εἶπε ὁ Βασιλεὺς μας στοὺς Ρωμοὺς τῆς Λόντρας. Τὸ Κράτος πρέπει νὰ δυναμώσῃ μὲ στόλο καὶ μὲ σιρατό ποῖος λέει ὄχι; Κ' ἐπειδὴ τὸ Κράτος εἶναι φτωχὸ, πρέπει καθε πλούσιος Ρωμὸς ποὺ κάθεται εἴτε στὴ Λόντρα, εἴτε στὴν Ἀθήνα, εἴτε στὸ Καπαντερίτι νὰ δώσῃ ὅσο μπορεῖ περισσότερα γιὰ μιὰ τέτια ἀνάγκη. Ἀγία λόγια αὐτὰ, εἴπαμε. Καὶ γιὰ τέτια θὰν τᾶκουσαν αἱ Ρωμοὶ τῆς Λόντρας. Καὶ θὰ συγκινηθῇκανε, ὅπως συγκινοῦνται πάντα οἱ πατριῶτες μας διὰ τὸ Βασιλεὺς μας μιλάει γιὰ ἐθνικὲς ἀνάγκες. Θὰ δώσουνε χρήματα, θὰν τῶχετε γιὰ σίγουρο. Μὰ θὰ κάνουν καὶ αὐτοὶ, σὰν καθε ἄνθρωπος γνωστικὸς ποὺ δίνει τὸν παρὰ του γιὰ μιὰ ἐπιχείρηση ποὺ δὲν ἔχει νὰ κερδίσει ἄμεσῶς τίποτ' ἀπ' αὐτήν, τὴν ἀκόλουθη σκέψη:

— Ὅλο μᾶς ζητᾶνε καὶ ὅλο δίνουμε, καὶ

ποτέ δὲν ἀρνηθῇκανε στὴν πατρίδα τὴ συντρομὴ μας. Μὰ ἴσαμε σήμερα δὲ βλέπουμε νὰ γίνεται καμιά σοβαρὴ δουλιὰ. Δίνουμε ἀπὸ δῶ, καὶ χάνονται ἀπὸ κεῖ, καὶ τίποτα δὲ γίνεται. Μᾶς ζητᾶνε σήμερα παράδες γιὰ πολεμικὲς ἐτοιμασίες καλὰ, νὰ δώσουμε. Δὲν πρέπει ὁμως πρὶ σκεφτοῦμε γιὰ τὰ ἐξωτερικὰ ζητήματα, νὰ κανονίσουμε τὰ ἐσωτερικά, καὶ πρὶν πολεμήσουμε τὸν ἐξωτερικὸ ὀχτρὸ, νὰ ξαρματώσουμε τὸν ἐσωτερικὸ, ποῦναι καὶ πολὺ χειρότερος ἀπὸ τὸν πρῶτο; Μᾶς λένε πῶς πρέπει νὰ καμαρώνουμε γιὰ «τὴν πολιτικὴν μας ἀγωγὴν» καὶ πῶς «αἱ πολιτικαὶ ἰδέαι ἐν Ἑλλάδι διατελοῦν ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὰς ἐν τῇ Δύσει κρατούσας». Ποιὰ ἀγωγὴ καὶ ποιὲς ἰδέαι; Ἡ ρουσοφετομανία μας; Ἀν ἡ σὺνταλὶα γὴ εἶναι ἀγωγὴ καὶ ἰδέα, τότε τὰ πᾶμε πρῶτα καὶ τοὺς φάγαμε τοὺς Βουρζόρους καὶ κάθε ἄλλον ὀχτρὸ μας, μοναχὰ μὲ τὴν Συναλλαγὴν μας, δίχως νὰ χρειαστοῦνε καράβια καὶ θωρηχτά.

Αὐτὰ θὰ σκεφτήκανε οἱ Ρωμοὶ τῆς Λόντρας καὶ θὰ διπλοκλειδώσανε τίς κάσες τους.

ΜΕΤΡΑ

κατὰ τῆς βιβλιοκαπηλείας!.. Τὸ Ὑπουργεῖο ἀποφάσισε... Τὸ Ὑπουργεῖο διόταξε... Τὸ Ὑπουργεῖο σκέφτεται...—Κι ὅ,τι ἄλλο βάζει τὸ μυαλό σας...

Τὸ πιστεύουμε. Τὸ Ὑπουργεῖο τᾶποφάσισε πιά σοβαρὰ νὰ χτυπήσῃ τὴ βιβλιοκαπηλεία. Γι' αὐτὸ δὲ κρατᾶει τὸν Πετρούλια καὶ τὸν Καλότυχο. Ἀμὲ τί θαρρεῖτε; Ποῖος ἄλλος, ἐξὸν αὐτοὶ οἱ δυὸ, ξέρει ὅλα τὰ τερτίπια τῆς βιβλιοκαπηλείας καὶ ὅλα τὰ μυστικὰ κλειδιά της;

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ κ. Καλλιφρονᾶς, ὁ βιβλιοκαπηλοφάγος, ἀναγκάστηκε καὶ ψέματ' ἀνὰ πᾶν νὰ μὴν τὰ χάσῃ τὰ δυὸ αὐτὰ φοβερά λαγωνικά. Νὰν τὸ δεῖτε πῶς σήμερ' αὔριο θὰ διαβάσουμε στὶς ἐφημερίδες ὅτι ἀνεντίθη εἰς τοὺς κ. κ. Πετρούλια καὶ Καλότυχον νὰ ἐνεργήσουν ἀνακρίσεις ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος». Θὰν τὸ δεῖτε καὶ νὰν τὸ πιστέψετε.

ΚΑΘΕ

μέρα διαβάσουμε—ἡ ἐποχὴ τους, βλέπετε, τώρα—στὶς ἐφημερίδες γιὰ τοὺς βουλευτάδες μας ποὺ φεύγουν ἀπὸ τὸνα κόμμα καὶ παγαίνουνε στ' ἄλλο. Τὸ σὺρ καὶ ἔλα αὐτό, οἱ ἐφημερίδες μας τὸ λένε

καλὴ. Ὅταν γύριζεν ἡ βάρκα ἡ μάνα του εἶχε μένει.

Β'

Τὴ Μεγάλῃ Δευτέρᾳ γύρισε στὸ χωριὸ ἀπ' τὴν Ἀθήνα. Στὴν ἀγρυπνίαν πῆγε καὶ στάθηκε σιμά στὸ Νίκο Ἀφεντάκη, ἀδερφὸ τῆς Μαλάμης. Ἡ νύχτα ζουγραφίζονταν ἄγρια στὰ τζάμια. Μέσα ἀσημένιες καντῆλες φωτίζουν τὸ τρυπητὸ τέμπλο. Γύρω στὸ φῶς τους πετοῦν οἱ ἱστορίες τῶν χρυσῶν εἰκόνων. Ἀπάνω στὸ γυναικίδι λάμπουν κάπια μάτια μὲς τὸ σκότος. Ὅταν τέλειωσεν ἡ ἀγρυπνία κατέβαινε πάλι μαζί μὲ τὸ Νίκο. Παρακάτω δυὸ γυναῖκες τοὺς ἔφτασαν καὶ τοὺς καλησπείρισαν.

—Ὁ Γιῶργος εἶν' αὐτός; ρώτησεν ἡ μάνα τοῦ Νίκου.

—Καλῶς ὦρισε, Γιῶργο, φώναξε μὲ γλυκειὰ φωνὴ ἡ Μαλάμη.

Τὸν ρώτησαν πότ' ἦρθε, καὶ θὰ καλίσῃ πολὺν καιρὸ.

—Νὰ πηγαίνῃς νὰ βοηθᾷς τὸ Νίκο.

—Ἐ, ὅσο μπορούμε...

Τοὺς καληνύχτισε μπροστὰ στὴν πόρτα τους. Τὸ σπῆτι τους κατασκότεινος ὄγκος μὲ τοίχους καὶ παραθύρια, ποῦ τὰ μάντευε μαῦρα ἀπ' τὸν καιρὸ,

τοῦ θύμιζε παλιούς θρύλους ἀγάπης καὶ ἀντρείξας. Ὁ παπὸς της καὶ ποῦ δούλευε στὴν Πόλῃ ἀγαπήθηκε μὲ μιὰ. Ὁ ἀδερφός της μπαμπέρης καὶ φίλος του τᾶμαθε καὶ μιὰ μέρα ποῦ τὸν ζοῦριζε γύρεψε νὰ τοῦ κόψῃ τὸν λαιμό. Ἀπ' τὸ πασπάτευμα τοῦ λαιμοῦ του καὶ ἀπ' τὰ μάτια του κατάλαβεν αὐτὸς τίς σκέψεις του. Κάνει πῶς φωνάζει κάποιον στὸ δρόμο νὰ σταθῇ, χαπώχνη τὸ χεῖρ του καὶ φεύγει μισοζουρισμένος ἀπ' τὴν μιὰ μπάνα.

Εἶχ' ἕνα ἄλλο προσπάππο λεβέντη, ἀντρούλια ὡς καὶ ἀπάνω. Στὸ τραγούδι μοναδικός, χορὸ στὰ μαχαίρια. Αὐτὸς ὄντας μ' ἕνα καράβι βγήκε σ' ἐρημικὸ μέρος νὰ πάρῃ νερό. Βρύση δὲν ὑπάρχει μόν' ἕνα ξεροπήγαδο. Κάποιος τσομπάνης ποὺ βρέθηκε ἐκεῖ τὸν ἀρμήνεψε νὰ μὴ κατέβῃ, γιατί παραμόνευε ἕνας ὄφις κακός. Αὐτὸς ποῦ νὰ τ' ἀκούσῃ. Δὲν κρότιζε τὸ μάτι του. Ὅμως καὶ ποῦ πατοῦσε στὴν τελευταία πέτρα γιὰ νὰ κατέβῃ τὸν δάγκωσε τὸ φίδι. Βγήκε ἀπάνου, ἔσκουζε, πλακώνουν οἱ συντρόφοι του. Τοῦ δένουν τὸ ποδάρι μὲ σαράντα μεταξωτὰ μαντήλια. Μὰ τί κάνει. Τὸ φίδι κακὸ, σάπιτης. Σάπισε τὸ ποδάρι του καὶ τοῦ τῶκούσαν οἱ γιατροί. Ὅταν πῆγε στὸ χωριό, ἦταν ἀρραδωνισμένος, φωνάζει τὴν σαστική του «Μιὰ καὶ τῶτ' αὐτὸ τὸ περιστατικό, τῆς λείει, ἄς τὸν ἀφίσῃ αὐτὸν, ἄς πᾶ-

ἀποσιγήσει. Ὁ δὲ βουλευτὴς ἀπεσιγήσῃ ἀπὸ τὸ Ραλλικὸν κόμμα καὶ μετέβη εἰς τὸ Θεοτοκικόν. Ὁ τὰδε ἀπεσιγήσῃ ἐκ τῶν τάξεων τῆς Ἀντιπολιτεύσεως. Καὶ τὸ πρᾶμα τραβάει κορδόνι. Φυσικώτατο.

Διαβάζοντας κανεὶς τὰ τέττα ἀποσιγήματα φαντάζεται τοὺς ἄμειρους βουλευτάδες μας πὺς φεύγουν ἀπὸ τὸνα κόμμα καὶ πᾶνε στ' ἄλλο σμιρτῶντας, δηλ. χορεύοντας, ἐξὸν πᾶ καὶ τοὺς πάρεις γιὰ κατσίκες, γιατί αὐτὲς τῶχουνε συνήθειο νὰ σκιρτοῦν, ἄρα καὶ νὰποσιگیرτοῦν.

Αὐτὸ πάλι τὸ μετέστη ὁ τὰδε βουλευτὴς στὸ Θεοτοκικὸ ἢ στὸ Ζαϊμικὸ κόμμα, τί σοῦ λέει; Τὸ μετέστη τὸ μεταχειρίζονται οἱ σοφολογιώτατοι στίς νεκρολογίες «Μετέστη εἰς Κύριον ὁ διακεκριμένος καὶ συμπαθὴς κτλ.» δηλ. πέθανε. Οἱ βουλευτάδες μαφῶμως δὲν πᾶνε ἀπὸ τὸνα κόμμα στ' ἄλλο γιὰ νὰ πεθάνουν, ἀλλὰ γιὰ νὰ ζήσουν καὶ καλοζήσουν βυζαίνοντας σὰ βδέλλες τὸν Προϋπολογισμό.

Οὔτε μετέστη λοιπὸν οὔτε ἀπεσιγήσει, μὰ ἔλλαξε ἀφεντικό. Αὐτὸ εἶναι ἡ ἀλήθεια, κ' ἔτσι πρέπει νὰ γράφεται.

ΓΙΑΤΙ

Χτυπᾶνε καὶ βρίζουνε, τώρα τώρα πάλι, κάθε μέρα μερικὲς πατριωτικὲς ἐφημερίδες τὸν κ. Περματζίγλου; Γιατί δὲν πλερώνονται; Μπᾶ! Κάθε ἄλλο. ἴσια ἴσια καλοπλερώνονται γι' αὐτὸ καὶ νὰ πῶς.

Εἶναι γνωστὸ πὺς ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀθ. Τράπεζας πεθαίνει γιὰ ρεκλάμα κ' εἶναι ἀρκετὰ ξυπνὸς νὰ ξέρει πὺς περισσότερη ἐντύπωση κάνεις τὸν κόσμο ἅμα σὲ βρίζουν οἱ πατριωτικὲς παρὰ ἅμα σ' ἐπαινοῦν. Νὰ λοιπὸν πὺς τὰ καταφέρνει μιά χαρὰ—πλερώνοντας, ἔννοεῖται, ὅτι χρειάζεται—νὰ βρίζεται κάθε πρωὶ καὶ κάθε ἀπομεσήμερο ταχτικά κ' ἔτσι νὰ γίνεται πάντα κουβέντα γι' αὐτὸν καὶ γιὰ τὸν Ἀράπη του.

Ἄ δὲ μᾶς πιστεύετε, ρωτήστε τονε μυστικὰ καὶ θὰ σᾶς τὸ πεῖ ὁ ἴδιος.

ΚΑΜΑΡΩΝΟ ΥΜΕ

καὶ δὲν τὸ χορταίνουμε, κάπιο κύριο ἄρθεο τῆς «Κωνσταντινούπολις» πὺς φίλος ἀγαπητὸς εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μᾶς στείλει τώρα τελευταῖα γιὰ νὰ διασκεδάσουμε. Καὶ εἶναι στ' ἀλήθεια διασκεδά-

στικώτατο. Γλέντι Πολίτικο, σοῦ λέει ὁ ἄλλος, ὅχι παῖξε γέλασε.

Ἡ «Κωνσταντινούπολις» λοιπὸν ἡ καημένη τὰ βάζει μὲ τοὺς Μαλλιαροὺς καὶ τοὺς στέλνει ἐνὰ κουρεύονται, χωρὶς νὰν τοὺς πλερώνει καὶ τὰ κουρευτικά. Κάπιος δάσκαλος ἀληθινὸς κ' ὄχι κολοκυθοκέφαλος μίλησε, φαίνεται, σὰ μαθητοῦδια του γιὰ δημοτικὴ γλώσσα, καὶ ἡ «Κωνσταντινούπολις» τὸν κατακεραυνώνει μὲ τὰ φοβερὰ αὐτὰ λόγια:

«...Καὶ ἐν τούτοις ὄχι μόνον ἐκτὸς τῆς σχολῆς, ὄχι μόνον εἰς ἰδιαιτέρας ἀναστροφὰς καὶ εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα ἐναβρύνονται διὰ τὸ νέον δόγμα, ὅπερ πρὸςβέβουσι διὰ νὰ διακοιμῶσιν ἀπέναντι τῆς μεγάλης πλειονότητος τῶν ἄλλων διδασκάλων, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν μετ' ἴσης ἐγκυαχέσεως ἀποκαλύπτονται, θηρεύοντες μάλιστα καὶ προσηλύτους».

Φοβερίζει κιόλας στὸ τέλος πὺς θάναγκαστεῖ νὰναφέρει καὶ ὀνόματα εἰάν δὲν συνέλθωσι καὶ ρωτάει μὲ Ἀγαθοπουλίστικη σοβαρότητα:

«Μήπως μισθοδοτοῦνται διὰ νὰ ἀπεβῶσι πρὸς ἐν ἐκ τῶν ὠραιότερων καὶ σεμνοτέρων Παλλαδίων, τὰ ὅποια τὸ γένος ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ—καὶ μάλιστα πρὸς Παλλαδίων, οὕτινος τὸ σῶμα τὸ διδασκαλικὸν ἐτάχθη ὁ πρῶτιστος φρουρός;»

Καημένη «Ἑσπερινή» μας! Οἱ Πολίτικες φημερίδες σὲ γκρεμίσανε ἀπὸ τὸ θρόνο τοῦ φαμφαρισμοῦ πὺς στεκόσονται περήφανα ἴσαμε τώρα!

Ο Κ. ΒΙΚΕΛΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ

Δὲν ἰννοῶ καθόλου γιατί ὁ κ. Βικέλας μὲ τόσο πείσμα ὑπογράφει, πάντα μαλλιαρικὰ κατὰ τὸν τρόπο τοῦ Ἑποπα (μαλλιαρικὰ Πῶπ). Τὸ σύστημά του, ὅπως μᾶς τὸ κήρυξε, εἶναι τὸ μεσιανὸ καὶ φρόνιμο—σύστημα ἀντάξιο τοῦ παλικαρᾶ Λουκῆ Λάρα—πὺς ἀπέχει ἴσα (μὲ τὸ διαβήτη) κ' ἀπὸ τὸ μητρικὸ τοῦ ἰδιώμα κ' ἀπὸ τὴν ἀπόλυτη Ἀττικιά. Ἔτσι παραδέχομαι νὰ μὴν ὑπογράφει Βικέλας, μὰ ὅπως λέγεται Δημητράκης ἢ Δημήτρης κ' ὡς τόσο ὑπογράφει Δημήτριος, κ' ὅπως, ἐν τὸν κράζανε Νικόλα ἢ Νικολῆ ἢ Νικολάκη ἢ Νίκο ἢ Κικῆ, θὰ ὑπόγραφε Νικόλαος, ἔτσι θαρρῶ, ἀπὸ σεβασμὸ πρὸς τὴν Ἀναλογία, πρέπει νὰ ὑπογράφει Βικέλας. Δημήτριος Βικέλας εἶναι κάτι πὺς, κατὰ τὴν ὠραία εἰκόνα τοῦ Κλέων Ραγκαβῆ (γιατί ὄχι Ραγ-

καβέους;), σοῦ θυμίζει βελαδωμένους Λεβαντίνους σὲ χορὸ μὲ φασωμένες Ἑπαρχιώτισσες.

Ἡ ἰδέα δὲν εἶναι δική μου, δὲν εἶναι πρωτότυπη. Δὲ θέλω νὰ σουφρώσω τὰ ξένα, ὅπως ὁ Σουρῆς τὸν Καρύδη. Ἡ ἰδέα ἀληθινὰ εἶναι τοῦ καθηγητᾶ Χαντζηδάκω, πὺς ἀπὸ ἐπιστημονικοὺς λόγους πρῶτος εἶχε τὸ θάρρος νὰ γράψῃ Γρύπαριν τὸ Γρυπάρη καὶ Διδασκαλογιάννακιν τὸ Δασκαλογιαννάκη, καθὼς καὶ νὰ γράφῃ τὸν ἑαυτοῦ μου Χατζηδάκιν. Γι' αὐτὸ τοῦ πρέπει κάθε ἐπαινος· ἄγαμαι τὸ εὐτολμον τοῦ ἀνδρός. Πρέπει ὅμως ἀνοιχτὰ νὰν τὸν κατηγορήσω πὺς, ἐνῶ τόσο φιλόκαλα γύρισε τὴν κατάληξή του πρὸς τὸ κλασσικὸ, ὡς τόσο ἐκεῖνο τὸ σόλοικο εἶς (ἢ νιζ), ἐκεῖνο τὸ βάρβαρο εἶς, τὸ ἀγελαῖόν τε καὶ σκυθικόν, τὸ εἶς πὺς χρωστᾷμε σὲ μέρες ἐθνικῆς συμφορᾶς, τὸ ἀφίνει ἀκόμα νὰ λεκιάζῃ: τὸ ξακουσμένο του τ' ὄνομα. Τί λόγο δίνει ἀφτῆς τῆς ἀνομίας σὰ παιδιὰ πὺς διδάσκει; τί λόγο στήν Ἑπιστήμη τῇ ντόπια καὶ τὴν ξένη; Ἐγὼ νομίζω εἶναι προτιμότερο νὰ μὴν κινήσῃ τὴν κατάληξή της, καὶ κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ μακαρίτη Σκυλί:ση ν' ἀλλάξῃ τὸ βάρβαρο εἶς σὲ σσ, κ' ἔπειτα νὰ κλίνει τ' ὄνομά του κατὰ τὰ τριτόκλιτα, ἔτσι ὁ Χασσηδάκης, τοῦ Χασσηδάκω—Χασσηδάκω, ὦ Χασσηδάκω! (ρίζα χάσκω).

Ἐπειτα μ' ὅλο τὸ θάρρος θὰ μιλῶσω λίγο καὶ τὸν κ. Σκιᾶ. Κατηγορεῖς, σοφὲ μου κ. Σκιᾶ, τὸ Ροῖδη πὺς διαφέντεψε τὴν ἐθνικὴ γλώσσα σὲ βιβλίον γραμμένο σὲ καθαρεύουσα. Πὺς ὅμως ἡ σοφολογιάδα σου ὁ κάθαφτὸ ἀντιμαλλιαρὸς ὑπογράφει μαλλιαρικά; Τί φῆς; τί σιγᾷ; Ἀπολογησοῦ! Δὲν ἀπαιτῶ βέβαια ἐφτὺς ἐφτὺς νὰ γυρίσεις στὸ Ἀττικὸ Σικύας, μὰ μεταβατικὰ μπορούσες θαρρῶ νὰ γράφῃσαι Ἀγροῦσιος, ἢ τοῦλάχιστο Κολοκύνθιος.

Μίλησα ἴσως μὲ κάπιο πάθος, καὶ παρακαλῶ συμπαθήστε με. Μὰ ἡ ψυχὴ μου βράζει ὅτα βλέπω τὴν ἐπιστημονικὴν παρανομίαν.

ΠΟΥΛΑ Ο ΚΥΣΤΙΣ

Υ. Γ. Ἀφτὴ τὴ στιγμή ἕνας φίλος μου θυμίζει πὺς κ' ὁ κ. Κανελλίδης φάσκει τε καὶ ἀντιφάσκει. Πολλὲς φορές μᾶς εἶπε καὶ ξανάπε πὺς τίς ξένες λέξεις ὁ πατριωτισμὸς του δὲν τίς σηκώνει· μὰ τότες ἐπὺς ζηγᾷ τὴν κανέλλα μέσα στ' ὄνομά του; Πολλὰ, ἴναι ἀλήθεια, εἶπε στὴ ζωὴ του ἄρρητα ἀθέμιτα, μὰ δὲ θὰ τολμήσῃ καὶ νὰ πεῖ πὺς τὸ κανέλλα εἶναι γνήσια ρίζα ἐλληνική. Ἡ ἐθνικὴ τιμὴ λοιπὸν

φθ ἄλλον». Μ' αὐτὴ τοῦ λέει: «Ἐστὶ μοῦ ἦσαν τῆς τύχης μου καὶ σένα θὰ πάρω».

Οἱ μέρες τῆς Μεγάλῃς Βδομάδας περνοῦν ἀργίς χαρωπῆς, μὲ τὴ γλυκεῖα προσδοκία τοῦ Πάσχα. Ἀπὸ παντοῦ μαζώνονται οἱ ἄνθρωποι νὰ γιορτάσουν. Τὸ μεσημέρι τῆς πρώτης μέρας ἐκεῖ πὺς γίνονταν ὁ χορὸς τῶν κοριτσιῶν, ἕνα βαπόρι σφύριζε χαρούμενα. Ἐφερε ἀνθρώπους ἀπ' τὴν Πόλιν, ἔχταχτα, ἐνῶ περνοῦσε. Πολλοὶ ἔτρεξαν νὰ ἰδοῦν. Ὁ χορὸς ὡς τόσο μεγάλωνε. Ὁ Γιώργος κάθονταν μπροστὰ μὲ τοὺς ἄντρες. Μπήκε κ' ἡ Μαλάμω στὸ χορὸ κοντὰ σὲ κάπιες ἐξαδέφρες του. Σὲ κάμποσο ἔφτασαν οἱ νιοφερμένοι. Ἐτρεξαν ὅλοι οἱ ἄντρες κατ' αὐτούς. Ὁ χορὸς χάλασε. Εἶχαν ἔρθει ὡς εἰκοσι. Ὁ Λεμονάρας καλοφορεμένος, μὲ ὀμπρέλλα τοῦ ἡσίου καὶ σκυλλὶ πολυτέλειας. Πλησίονεν ὁ Γιώργος καὶ τὸν καλωσόρισε μὲς τὸ πλῆθος.

—Μὲ ξέρεις ποῖος εἰμ' ἐγώ;

Τὸ κρὺ γέλοιο τοῦ ἀντὶ νὰ μετριάσῃ ἔκανε πῶς βάρβαρη τὴν ἐρώτησή του.

Τώρα ἀρχινούσεν ὁ γενικὸς χορὸς. Πῆγε αὐτὸς καὶ πιάστηκε κοντὰ στὸ Νίκο Ἀφεντάκη. Ἀπὸ δίπλα ἦταν ἡ Μαλάμω. Ἐπιάσε κουβέντα μὲ τὸ Νίκο κοιτάζοντας αὐτὴ. Χαμογέλασε ἐκείνη, μὰ στὸ γύρισμα τοῦ χοροῦ βγήκε. Ὅταν χάλασε ὁ χορὸς

ἔφυγαν πυκνὲς οἱ γυναῖκες γιὰ τὰ σπίτια κ' οἱ ἄντρες σκορποῦν ἀργαί.

Πρῶτὶ πάλι ἄρχισεν ὁ χορὸς τῶν κοριτσιῶν. Λάμπουν τὰ πολύχρωμα ρούχα. Φέγγει τὸ πρόσωπο τῆς Μαλάμω παρ' ἄλλοτε. Τὰ μάτια της ἀστράφτουν. Ὁ Γιώργος καθρεφτίζεται γεμάτος ἔρωτα σ' αὐτά. Ἐνα τραγοῦδι ψάλλουν τῆς ψυχῆς του, τραγοῦδι σὰν γαλάζιων γιᾶλῶν καὶ καθαροῦ οὐρανοῦ μ' ἄσπρα χιονάτα σύννεφα. Καὶ ὑψώνει τὸ τραγοῦδι: στὸν ἀπλὸ κ' ὠραῖο ἦχο τοῦ βιολιῦ. Εἶναι τ' ὀμορφότερο κορίτσι τοῦ χωριοῦ, εἶχε πεῖ ὁ Λεμονάρας. Μποροῦσαν νὰ μὴ βλέπουν κ' ἄλλοι τὸν ἥλιο. Ὅλα τὰ παιδιὰ κείνη θαροῦσαν. Καὶ τόσο τὸ καλλίτερο γι' αὐτόν, πὺς σὲ τόσοις ἦταν ὁ διαλεχτός. Αὐτὸν μοναχὰ ἐκεῖνη κοίταζε.

Ἀργότερα γίνονταν γάμος. Δὲ θὰ ἔμενε κανένας στ' ἄλῳν. Ἦταν καλεσμένος κ' αὐτός. Ἀργὰ, ἀργὰ πέρασε τὸ μεσημέρι, ὅταν τέλειωσαν στῆς νύφης τὸ σπῆτι. Στέκονταν στὸ ποδάρη, ἔτοιμοι νὰ φέβγουν. Κάπια γυναῖκα γύρισε νερό.

Γύρισεν ὁ Λεμονάρας μ' ἕνα ποτήρι στὴν Μαλάμω, πὺς στέκονταν ἐκεῖ σιμά.

—Ὅριστε· νερό εἶπατε;

Κόκκινη καὶ γελῶντα γύρισε ἐκεῖνη ἀλλοῦ τὸ πρόσωπο.

—Μὰ εἶπα ἐγὼ νερό;

Ὁ Γιώργος μὲ ντροπὴ κοίταξε γύρω τὰ πρόσωπα τῶν γυναικῶν. Τί θὰ ἔλεγον ἀν τοῦ φώναζε:

—Κρίμα, γελᾶστηκες».

Ἐνα κορίτσι πίσω του γελούσε μ' ἄλλα. Ἡ Ἑλένη τοῦ Σοφοῦ.

—Κοίταξε, αὐτὸς ζήλεψε γιὰ τὸν ἄλλο πὺς θὰ κοιτάζῃ τώρα τὴ Μαλάμω!

Ντράπηκε αὐτός, κοκκίνησε. Κεῖνα γελούσαν τώρα. Γύρισε τότε καὶ τῆς ἔστειλε ἕνα φιλὶ μὲ τὸ λουλοῦδι πὺς κρατοῦσε. Τὰ γέλοια της ἔπαψαν. Εἶχαν τελειώσει ὅλα καὶ κατέβαιναν. Σύρθηκε ἀπὸ τῆς ἐκεῖ πὺς περνοῦσε. Τὴ στοχάστηκε κατακόκκινη σὰν ἀναμμένο κάρβουνο.

Ὅταν ὁ ἥλιος ἔγερνε στὰ βουνὰ τῆς δύσης, περνοῦσεν ἀπ' τὸ σπῆτι της. Τὰ σύννεφα ἦταν βυσινία, χρυσῆς φωτιές. Τὸ σπῆτι της ἐξοχικὸ, κατὰ κλειστο. Ὁ ἥλιος βασίλευε στὰ τζάμια του μενεξεδένιος. Ἀκολούθησε τὸ δρόμο στὸ ἐξοχικὸ. Δυὶ ἀγάπες κρατοῦσαν στὴν καρδιά του. Τὰ χρώματα τ' οὐρανοῦ σδοῦσαν. Σιμὰ στὸ ἔδωμο τῶν πηγαδιῶν εἶδε τὴ Μαλάμω καὶ τὴν Ἑλένη μαζί πὺς ἐρχόνταν κουβεντιάζοντας.

(Ἀκολουθεῖ)

ΝΙΚΟΣ ΜΑΡΓΩΜΕΝΟΣ